ЛЕНИН ИШИ ЯШАМОҚДА ВА ҒАЛАБА ҚОЗОНМОҚДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 91 (4786).
22 АПРЕЛЬ 1982 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Ленин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

ДОҲИЙ ВАТАНИДА

СУРАТДА: Ульяновск шаҳрининг марказий майдонидаги В. И. Ленинга ўрнатилган ҳайкал (ҳайкалтарош М. Манизер ва архитектор В. Витман).

Ю. БЕЛОЗЁРОВ фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ДОҲИЙ ТАЪЛИМОТИ АСОСИДА

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари улуғ Ленин васиятларини амалга ошириш учун ўзларининг бутун қалб қўрини, ижодий илҳомини, юксак меҳнат ғайрат-шижоатини бағишламоқдалар. Ильич туғилган кун арафасида В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлиб ўтган учрашувда ишлаб чиқариш новаторлари, ватанпарварлик починларининг ташаббускорлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини бажаришга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олишга қизғин интилаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Нотиқлар республика пойтахти саноат корхоналари ва қурилишларининг коллективлари В. И. Ленин таваллудининг 112 йиллигини ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистонга Ленин ордени топшириш чоғида Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқлари туфайли меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик жўш урган вазиятда кутиб олаётганликлари тўғрисида гапирдилар. Ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик ва ундан кўпроқ топшириқларни бажаришга сўз берган ўн беш нафар ташаббускорнинг нутқлари Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчисига шонли зафарлар тўғрисида рапорт каби янгради. Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларида баён этилган кўрсатмалар ва тавсиялар кўпгина халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишда барча корхоналар ва қурилишларда ҳар бир иш жойида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишнинг аниқ йўлларини кидириб топишда дастуруламал бўлиб колганлиги таъкидлаб ўтилди.

Шу куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида партия ва меҳнат ветеранларининг шаҳар комсомоллари билан яна бир учрашуви бўлиб ўтди. Учрашув коммунистик қурилишда фаол иштирок этаётган совет кишилари барча авлодларининг мустаҳкам алоқасини, Ўзбекистон пойтахти ёшларининг Ильич васиятларига садоқатини яна бир бор тасдиқлади.

(ЎзТАГ).

СУРЪАТНИ ОШИРИБ

Луначарское шоссесининг жанубий томонида жойлашган микрорайонда кундан-кунга кўп қаватли муҳташам турар жой бинолари қад ростламоқда. Бригина кейинги йилда бу ерда бир қатор турар жой биноалари, болалар боғчалари, мактаблар ва бошқа бинолар қуриб фойдаланишга топширилди. Янги микрорайонда 1-уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси қурилиш ишларини олиб бормоқда.

БУГУН

доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг 112 йиллиги шарафига зарбдор вахтада турган Борис Куон бошчилигидаги комплексчилар коммунистик меҳнат бригадаси навбатдаги беш қаватдан иборат 50 квартирали уйда қурилиш ишларини белгиланган муддатидан бир ой илгари тугаллашга муваффақ бўлди.

Бригаданинг ҳар бир аъзоси доҳий туғилган кунининг 112 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқда. Уларнинг ҳар бири бугунги кунга қадар кунлик нормасини ортиги билан адо этиб, кўплаб электр энергияси, қурилиш материалларини тежаб қолишга муносиб ҳисса қўшди.

Бригадага 22 нафар қурувчи бўлиб, улардан ҳар бири ўхшаш ишларни пухта эгаллаб олишган. Бугун доҳий таваллудининг 112 йиллигини муносиб кутиб олаётган уйсозлар эндиликда 1 Май байрамини ҳам муносиб кутиб олиш учун иш суръатини оширмоқдалар.

«Малика трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўртасида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кун сайин авж олмоқда.

Суратда: корхона жўнув цехининг Матлуба Ирчиева бош бўлган илғор тўқувчилар бригадаси аъзоларини кўриб турибсиз. (чапдан-ўнгга) М. Ирчиева, М. Зокирова, М. Ризаева, Г. Мамедова, М. Болтабоева, В. Тўлаганова ва К. Абдуллаева ўртоқлар. Улар смена-ойлик топшириқларини 120-130 процент адо этмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ДОҲИЙ ҲАЙКАЛИ ЎРНАТИЛАДИ

Шу кунларда шаҳримиздаги барча корхона, муассаса ва олий ўқув юртларида доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 112 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик олиб борилмоқда.

Шунингдек, Тошкент ҳайкалтарошлик тажриба комбинати меҳнат аҳли ҳам доҳий юбилейи шарафига муносиб совға тайёрлади. Комбинатда тайёрланаётган Владимир Ильич Ленин ҳайкали ниҳоясига етказилди.

Бронзадан ишланган ҳайкални ҳайкалтарош И. Клиницкий ва постаментини эса архитектор Д. Латиповлар яратишган. Доҳий ҳайкали бу йил Ангрен шаҳрида ўрнатилади.

• Мўътабар даргоҳда •

УМУМХАЛҚ МУҲАББАТИ

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида янги кўргазма очилди. У Л. И. Брежневнинг «Буюк Лениннинг ҳаёти, ишлари ва номи билан боғлиқ ҳамма нарса муқаддасдир» деган сўзлари билан бошланади.

«Меҳнаткашларнинг Ленинга совғалари» номли ушбу кўргазмадан ўрин олган юзга яқин экспонат — халқ амалий санъати асарлари, ҳайкалчалар, макетлар, картиналар ва моделлардан иборат бўлиб, улар музейга ташриф буюрган кўп сонли делегациялар, ташкилотлар ва айрим шахслар томонидан совға қилинган.

Бухоролик уста, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Солиҳжон Ҳамидовнинг «Кўёшни қутлаб» деб номланган композициясида СССР ва иттифоқдош республикаларнинг давлат гербларини мисга ўйиб ишланган.

Кўплаб мўйқалам соҳиблари, ҳайкалтарошлар буюк доҳий образини тасвирлашга ҳаракат қилганлар. Бу масъулиятли вазифани муваффақиятли бажарган Тошкент трактор заводининг ишчиси Л. М. Межуева металга туширган нақшлар, Самарқанд область Гўзғон мармар конининг ишчиси Я. Саидов кўк мармар орқали гавдалантирган доҳий сиймоси, шунингдек шаҳрисабзлик пенсионер В. П. Малишев мозаика қилиб ишлаган В. И. Ленин портрети кўргазмадан муносиб ўрин олган.

Экспонатларнинг бирига «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ветеранларидан совға» деб ёзилган. 1974 йили колхоз ва совхозлар тарихи институти қишлоқ хўжалиги ходимларидан бир группаси доҳий қадамжойлари бўйлаб саёҳатда бўлишган эди. Саёҳатдан сўнг улар ишлаган В. И. Ленин портретини эсдалик тариқасида Ленин музейига топширдилар. Кўргазмада бундай эсдалик совғалари, халқ ижодий намуналари, доҳийга чексиз ҳурмат-эҳтиром рамзи бўлган экспонатлар жуда кўп.

Совет Ўзбекистони дунёнинг 120 дан ортиқ мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа боғлаган. Ўзбекистонга келган меҳмонлар албатта Ленин ва унинг ўлмас ғояларига таъзим қилиш учун В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига келадилар, ўз муҳаббатларини ва бир бор изҳор этиш учун ёдгорлик совғаларини қолдирадилар, эсдаликлар дафтарига фикр ва мулоҳазаларини ёзадилар.

Германия Демократик Республикасидан Ленин ниғоҳи туширилган кўйлак тўқилган гилам, В. И. Лениннинг немис тилида Лейпцигда нашр этилган «Давлат ва революция» асари, чинни идишда ишланган «В. И. Ленин 1870 — 1924 йиллар» эсдалик медалини ва бошқа совғалар ҳам кўргазмадан жой олган.

Кўргазма экспонатлари орасидан Италия Коммунистик партияси, Аргентина коммунистлари, Швейцария социал-демократлари, Болгария Халқ Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси делегацияларининг ҳам совғалари ўрин олган.

Бу совғалар дунё меҳнаткашларининг доҳийга, устози ва дўсти буюк Ленинга бўлган чексиз муҳаббат ва ҳурматининг ифодасидир.

Ф. МИРРАҲИМБОЕВА, В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг илмий ходими.

РЎЁБГА ЧИҚҚАН ОРЗУЛАР ҲАҚИДА

Пойтахтимизнинг Ленин районидаги агитаторлар лекторлари, пропагандистлар ўзларининг сайловчилар билан бўлган бугунги суҳбатларини революция йўлбошчиси, жаҳонда биринчи Совет давлатининг асосчисига бағишладилар. 110-мактаб қошидаги сайловчилар клубида ташкил этилган кечага ветеранлар — истеъфодаги полковник М. М. Арсенов, Н. А. Жуковлар эсдаликларини тинглаш, Ленин бўлган жойларга бориб келган экскурсиячилар билан учрашиш учун ёшлар йиғилишди. Клуб мудири Л. Ф. Грайник ўз ердамчилари билан ҳамкорликда клубда безаблиб кўргазмасини жиҳозлади, доҳийнинг улуғвор орзулари ҳаётга татбиқ этилаётганлиги ҳақида ҳикоя қилувчи газета ва журналлар ҳам тўпланган.

Бундай учрашувлар районидаги барча агитпунктларда ташкил этилди. Кўплик меҳнат турар жой кварталарида. Фурқат номли маданият ва истироҳат боғида ва бошқа жойларида агитациялари Ленинча киноклекториялар ўтказилди.

ТЕМАТИК КЕЧА

БУГУН

пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районидаги Абдулла Набиев номли маҳалла клубида доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг 112 йиллигига бағишлаб «Ленин биз билан» мавзуида тематик кеча ўтказилади.

Кечага ёшлар, ишчи ва хизматчилар, партия ва меҳнат ветеранлари таклиф қилинган. Кечада Ўзбекистон ССР халқ артисти, маҳалла комитетининг раиси Ғ. Аъзамов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Н. Абдуллаевлар В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида, тўртинчи маданият уйининг директори М. Жунусова «Ленин — мудом» ҳақида мавзуида суҳбат ўтказадилар.

Кеча охирида маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари доҳийга бағишлаб тайёрланган катта концерт программасини намойиш қиладилар.

тонгги газеталарда

«Фан ва техника соҳасида 1982 йилги Ленин мукофотларини бериш тўғрисида» ҳамда «Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида 1982 йилги Ленин мукофотларини бериш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорлари эълон қилинган.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига аъзоликка кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Югославия Коммунистлар Союзи Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Югославия Социалистик Федератив Республикаси халқ мудофааси иттифоқ секретари армия генерали Н. Любичични 21 апрель куни қабул қилди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Ш. Р. Рашидов КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқларини бажариш бўйича Ўзбекистон меҳнаткашларининг кураш ишлари ва амалга оширилаётган ишлар соҳасида Ўзбекистон партия ташкилотининг фаолияти тўғрисида сўзлаб берди.

20 июнь—маҳаллий Советларга сайловлар куни

ЮКСАК ИШОНЧ

Шаҳар меҳнат коллективларида ўтаётган сайлов олди йиғилишларида халқ депутатлари шаҳар ва район Советларига депутатликка номзодларнинг ягидан-янги номи айтилмоқда. Республика пойтахтининг меҳнаткашлари ишчилар синфининг, зиёлиларнинг энг яхши вакилларини депутатликка номзод қилиб кўрсатмоқдалар.

2-пойафзал фабрикаси коллективининг сайлов олди йиғилиши катта кўтаринкилик вазиятида ўтди. Пойафзалчилар Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари Учқун Умарович Умаровни, 5-цехнинг илғор ишчиси Зайтуна Усманова Усмоновани Тошкент шаҳар Советига депутатликка якдиллик билан номзод қилиб кўрсатдилар. Шу коллективдан Зоя Ғуломовна Абдуллаева иккинчи марта Чилонзор район Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

. . .

Тошкент миллий чолғу асбоблари тажриба фабрикасида бўлиб ўтган сайловолди йиғилишида фабрика коллективи Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари Красносльская Петровна Дудинни халқ депутатлари шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди. Шу фабриканинг илғор ишчиси, социалистик мусобақа ғолиби Пирмуҳаммад Муҳиддинов якдиллик билан халқ депутатлари Акмал Икромов район Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

. . .

СССР Транспорт қурилиши министрлигининг «Средазтрансстрой» трести меҳнатчиларининг йиғилишида халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Воҳид Охунович Козимовни якдиллик билан халқ депутатлари шаҳар Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Шу йиғилишда «Ўзбекистондорйўл» бригадасининг танилган бригадири Валентина Кириловна Андреева Ленин район Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

ДЎСТЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

20 апрель куни Ўзбекистон пойтахтида миллатлар ва миллий муносабатлар назариясига бағишланган Совет— Вьетнам симпозиуми очилди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқида билан Вьетнам Социалистик Республикаси ўртасидаги ҳамкорлик муваффақиятли ва бирдамлик баҳо, мард Вьетнам халқига юксак баҳо берилган.

Мазкур симпозиум ўртасида социалистик қурилишда муваффақиятли тилаб билдирилган истаклар симпозиумнинг ўзига хос эпиграфи бўлиб қолди. Симпозиумда олимлар, мутахассислар, партия ва совет ходимлари иштирок этмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов симпозиумни очди. Биринчи пленар мажлисида СССР Фанлар академияси президиумининг миллий проблемалар билан шуғулланувчи илмий кенгаши раиси академик Ю. В. Бромлей, Вьетнам Социалистик Республикаси ижтимоий фанлар комитетининг раиси Нгуен Кхань Тоан, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Ю. Юсупов, Вьетнам Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги маймиллатлар ишлари комитет ўринбосари До Аньхау, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори Х. Т. Турсунов, ВСР ижтимоий фанлар комитети этнография институтининг директор ўринбосари Дан Нгием Ван, СССР Ташқи ишлар министрлиги халқаро муносабатлар институтининг илмий коммунизм кафедрасининг мудири Э. В. Тадевосян, Ханой давлат университетининг профессори Фан Хьюн Ле, РСФСР Министрлар Совети миллат маслаҳатчиси В. Н. Убачап, ВСР ижтимоий фанлар комитети этнографиялар институтининг директори Бе Вьет Данг доклад қилдилар. Докладларда ҳозир жаҳонда миллий ривожланиш жараёнлари, СССРда ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиш жараёнлари, миллий давлат қурилиши практикаси ва Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш учун олиб борган кураши кўриб чиқилмоқда. Тингловчилар ва социализм учун кураш деб таъкидлашди нотиқлар СССР ва Вьетнам халқларининг намунаси катта роль ўйнайди. Ҳар иккала халқ ўртасида ўзаро ишонч ва ўзаро ҳурмат муносабатлари руҳи билан суғорилган чинакам дўстона муносабатлар қарор топган.

Симпозиум ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари В. А. Георгиев, П. Ю. Цветов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов иштирок этмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ДАМ ОЛИШ ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин раислигида меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда қишки дам олиш мавсумига якун ясалди. Шаҳар барча районларининг Чиилон дам олиш зонасига оммавий чиқиш яхши ташкил этилди, дам олиш зонасида умумий овқатланиш ва савдо, маиший хизмат пунктлари иш олиб турди, турли туман спорт-соғломлаштириш ва оммавий маданий тадбирлар ўтказилди. Комиссия аъзолари ва шундай тадбирлар намунали ўтказилганлигини таъкидлади. Ҳамза, Киров ва Октябрь районларининг бадиий ҳаваскорлик коллективлари қизиқарли ва ранг-баранг программаларини намойиш қилишди. Ленин ва Акмал Икромов районлари умумий овқатланиш корхоналарининг ходимлари яхши ишлаб ҳузур-ҳаловатларга ташкил этдилар.

Қишки мавсумнинг охирида катта театрлаштирилган спорт байрами ўтказилди. Тошкентликларнинг оммавий дам олишини ташкил этишга Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг маданият бошқармаси ва Тошкент область касаба союзлари Совети катта ҳисса қўшди.

Жами қишки мавсум давомида Чимёнда 200 мингга яқин киши дам олишди. Комиссия мажлисида шунингдек, Тошкент меҳнаткашлари дам олишини ташкил этишга қаратилган бўлажак ёзги мавсумдаги тадбирлар кўриб чиқилди. Дам олиш зоналарини тайёрлаш планлари тасдиқланди, район меҳнат коллективларининг ана шу хушманзара жойларга чиқишларини графиги белгиланди.

Мажлисда Ленин, Фрунзе ва Куйбишев районларининг дам олиш зоналарининг қурилиши қандай борганлиги кўриб чиқилди. Фрунзе ва Куйбишев районлари партия раҳбарлари шаҳардан ташқаридаги зоналарни тайёрлашга етарли эътибор бермаётганликлари таъкидланди. Кўриб чиқилган барча масалалар бўйича аниқ тадбирлар белгиланди.

БАҲС БОШЛАНДИ

Парадлар хиёбонида жойлашган «Искра» кинотеатрида ўсмирлар ўртасида халқаро шашка бўйича жаҳон биринчилигининг тантанали очилиш маросими бўлди.

Биринчиликнинг ўтказиш ташкилий комитетининг раиси Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Е. Екубжонова матч қатнашчиларини ва ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони Александр Дибман (Ленинград) ва Марк Вирний (Харьков)ни, кўп сонли меҳмонларни самимий табриклаб, баҳсларни бошлаб берди. Шундан сўнг СССР ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари янгради. Матч қатнашчилари мусобақа байроғини кўтардилар.

Ўсмирлар ўртасида жаҳон биринчилиги учун кураш шашка федерацияси ва халқаро қоидаларига мувофиқ, коэффициенти қўра олти партиядан иборат бўлади. Дуранг натижа кайд қилинган тақдирда 1981 йилдаги жаҳон биринчилигида қўлга киритилган коэффициентлари ҳам ҳисобга олинади.

Мастер Вирнийга матч дуранг натижа билан тугаса ҳам кифоя. Чунки Умумжаҳон шашка федерацияси дастлабки навбатдаги коэффициентга кўра олти партия бўйича ҳам ғолибликни Гроссмейстер Дибман эса фақат ғалабага эришиши керак. Бу қисқа муддатда кураш олиб бориш стратегиясини тактикасини тўғри танлаш лозим. Нисбатан бурунги партияга беғлик қилиб берди ва келди.

Вадим айтганидек, Сашка қийшиқ эмас, анча катта. Бироқ бу чемпионларни ўзаро дўст ишларга тўскинлик бермайди. Дастлабки партияда тахминлар тўғри чиқди. Дастлабки юришданоқ бошлаб мураккаб курашни бошлашади. Ҳеч ким рақобат кучли ва дуранг натижани қайд этиш эҳтимолини истамас эди.

Митгельшпилда ўйинган Дибман курашни бир мунча мураккаблаштириб, Вирний каршисига кўплаб ҳамла қилди, кийин вазиятга тушиб қолишни юмшоқ холатга олиб борди. Рақиблар асабийлаша бошлади. Шу пайт Вирний чинакам гроссмейстер хатосига йўл қўйди. Натижада Вирний ғолиб чиқиб, ўзининг пешқадамлик мавқеини мустаҳкамлаб олди.

Энди А. Дибман қолган беш учрашувда икки марта ғалабага эришиши керак. Бу холат курашнинг ниҳоятда қизиқарли бўлишидан таъминлайди.

И. КОЗЛОВ,
СССР шашка федерацияси раисининг ўринбосари.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 112 ЙИЛЛИГИГА

В. И. ЛЕНИН ВА АМАЛДАГИ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ

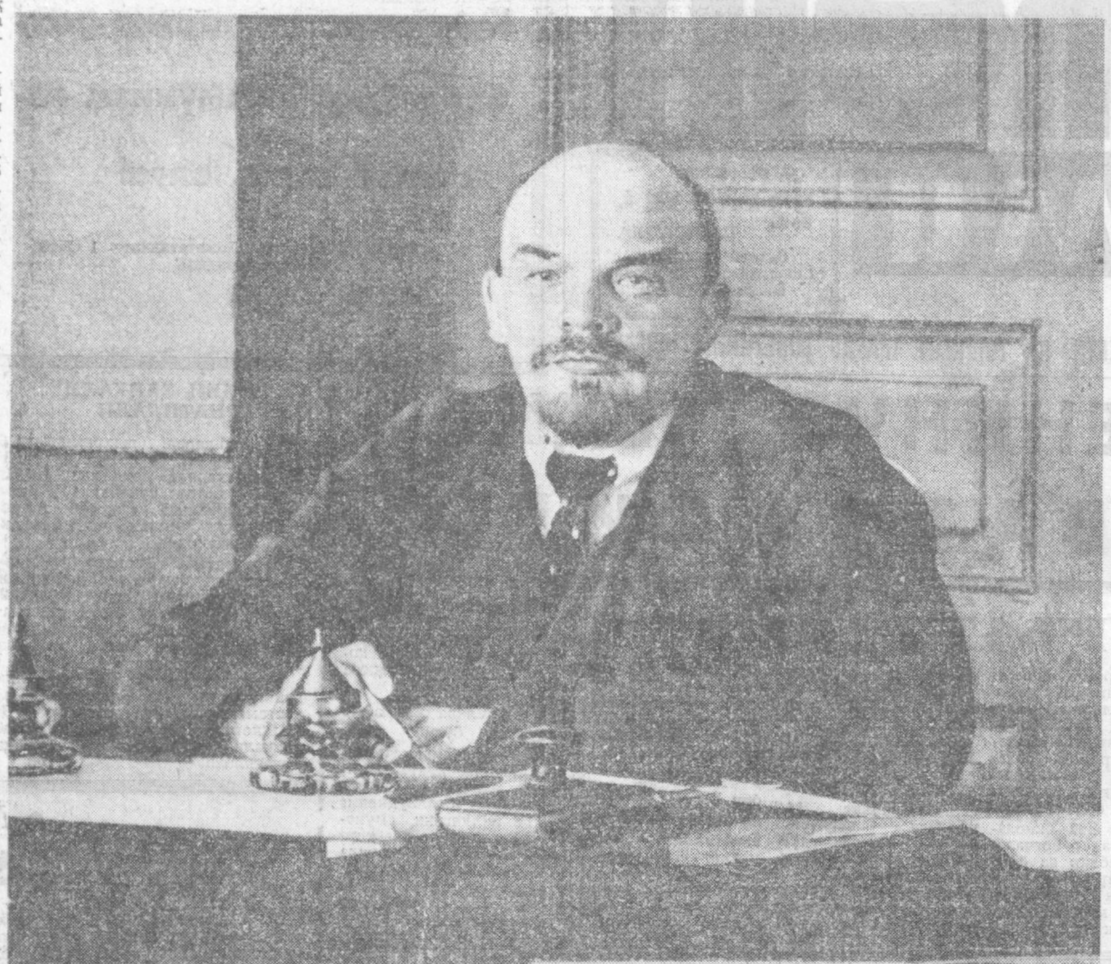

В. И. Ленин Халқ Комиссарлари Советининг мажлислар залида. 1918 йил.

> **Партия мамлакатни Ленин белгилаб берган йўлдан янада ривожлантириш масалаларини ҳал этишда Совет Иттифоқининг барча гражданларини интернационализм ва совет ватанпарварлиги руҳида доимо, мунтазам равишда ва чуқур тарбиялаш ишига катта эътибор беради. Ана шу икки тушунча биз учун бирданбир ажралмас яхлит бир тушунчадир.**
>
> **Л. И. БРЕЖНЕВ.**

I.

Бепоён мамлакатимиз халқлари Владимир Ильич Ленин туғилган кунни муносиб нишонламоқдалар. Улар: «Ленин ҳамиша биз билан бирга, бутун дунё уни абадий унутмайди», демоқдалар. Ҳақиқатан ҳам ленинча ҳақиқат қитъалар бўйлаб дадил одим ташламоқда ва ғалаба қозонмоқда.

Бугунги СССР — В. И. Ленин ғояларининг ленинча миллий сиёсат принципларининг жонли тимсолидир. «Лениннинг сиёсий ва ташкилотчилик даҳоси, унинг баҳодирона ишлари, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида, — коммунистлар жанговар ташкилотининг кучини, пролетариатнинг революцион ғайрат-шижоатини ҳамда халқларнинг миллий тенгликка ва эркинликка бўлган енгилмас интилишини яхлит қилиб бирлаштирди. Ленин ишлаб чиққан ғоялар амалга оширилди».

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасигача қадар чоризм ўзининг ҳарбий-мустамлакачилик тартиблари билан миллий ўлкаларни фақат иқтисодий жиҳатдан эксплуатация қилишга интилиб қолмасдан, балки халқларни ажратиб юборишга ҳам интилди. Миллий адоват ва душманлик сунъий равишда рағбатлантирилар, рус ишчилари билан маҳаллий миллат ишчилари ўртасига нифоқ солишга ҳаракат қилинар эди.

Туркистонда чоризм қаттиқ мустамлакачилик сиёсатини амалга оширди. В. И. Ленин революциядан олдинги Туркистонни таърифлаб, уни соф типдаги мустамлака деб атаган эди. Чор ҳукумати Туркистон халқларини талаш, уларга зўравонлик қилиш ва миллий зулм ўтказиш сиёсатини ўтказди. Туркистон ҳар хил хом ашё етказиб берар ва бу хом ашё марказда қайта ишланар эди. Туркистон халқларини доимий қолоқ ҳолда сақлашга сабаб ана шу эди. Бу эса ўлкада саноатнинг, мазлум халқлар орасида пролетариатнинг вужудга келишига халақит берар эди.

Чоризм ўзининг Шарқдаги бу мустамлакасида жаҳолат ва қолоқликни сунъий равишда авж олдириб келди. Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводининг кекса ишчилари ўз хотираларида ёзишганидек, революциядан илгари завод эгалари рус ва ўзбек ишчиларига улар бажарган айни бир ишга турлича ҳақ тўлашар, ўз интернационал бурчларига содиқ бўлган рус ишчилари эса бу ажратувчилик чораларига қарши норозилик билдириб, меҳнатдаги ўз биродарларини ҳимоя қилиб чиқишарди.

Туркистоннинг Россияга қўшилиши, чоризмнинг шафқатсиз мустамлакачилик сиёсатига қарамасдан ўлка халқларининг тарихий тақдирида муҳим роль ўйнади ва чуқур прогрессив аҳамиятга эга бўлди. Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилишининг энг асосий натижаси ўлка халқларининг рус ишчилар синфи билан, унинг революцион озодлик ҳаракати билан яқинлашуви бўлди.

Демократик Россия Туркистон халқларига ленинизмнинг революцион таълимотини, илмий билимларни тортиқ қилди ва уларни ҳозирги замон маданиятидан баҳраманд этди. Атоқли мутафаккирлар Фурқат, Муқимий, Дониш ва бошқалар рус халқи билан дўстликни таранум қилдилар.

Улуғ Октябрь даврида рус ишчилари синфи ва бутун меҳнаткаш халқининг қаҳрамонлиги ва интернационал жипслиги революция тарихий ғалабасининг ҳаётбахш манбаларидан бири бўлди. Буюк Ленин туфайли интернационализм Россия ишчилар ҳаракатига, большевиклар партиясига кириб келди ва меҳнаткашлар оммасининг қонқонига сингиб кетди.

Большевиклар партияси В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, ўзининг куч-ғайратини ўтмишда эзилиб келган халқларнинг ҳукмрон великорус миллатига нисбатан ишончсизлигига барҳам беришга қаратди. Бу ишончсизлик неча ўн йиллар мобайнидаги қаттиқ миллий зулм туфайли вужудга келган эди. В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, «асрларча давом қилиб келган, помешчик ва капиталистлар зулми натижасида пайдо бўлган ишончсизликни йўқ қилиб юбориш учун жуда ҳам сабр ва эҳтиётлик билан иш кўриш лозим» эди.

В. И. Ленин партия ва совет ходимларидан миллий сиёсатни амалга ошириш вақтида миллий характерни, миллий тилни, миллий маданият хусусиятларини албатта ҳисобга олишни талаб қилди. Коммунистлар ўзларининг амалий фаолиятида илгари эзилиб келган халқларнинг миллий ҳис-туйғулари ва психологиясига чуқур ҳурмат билан қарадилар. Улар меҳнаткашлар оммасини интернационализм руҳида тарбиялаб бордилар. В. И. Ленин турли миллатларни ягона кўпмиллатли давлатга бирлаштириш мумкинлигини башорат қилган эди. У бирликни «миллатлар тенг ҳуқуқлиги, халқлар озодлиги ва социализм манфаатларининг гарантияси» деб билди. В. И. Ленин «ишчилар оммасини миллатлар биродарлиги руҳида тарбиялаш бизнинг гарантиямиздир» деб ёзган эди.

Тараққиёт ва маданият даражаси турлича эканлиги, халқларнинг сиёсий ҳуқуқсизлиги ва бошқа кўпгина ҳоллар халқлар ўртасидаги ишончсизликка барҳам беришни қийинлаштирар эди. В. И. Ленин 1916 йилда буни бундай деб таъкидлаган эди: «Миллий адоват тез йўқолмайди; эзилган миллатларнинг эзувчи миллатга душманлиги — тамомила қонуний душманлик — вақтинча **давом этади;** бу душманлик фақат социализм енггандан кейин ва миллатлар ўртасида тамомила демократик муносабатлар узилкесил ўрнатилгандан **кейин** йўқолади».

Тарихий ҳужжатлар буюк Лениннинг Шарқ халқлари тақдирида ўйнаган улкан ролини кўрсатиб беради. В. И. Ленин ўзаро ишонч ва ёрдам асосида халқларнинг бир-бирига яқинлашуви учун курашиб келган эди. Унинг шахсан ўзи Туркистон халқларига моддий ва маънавий ёрдам ташкил этган. В. И. Ленин Туркистон халқларига: «Ўз миллий турмушингизни эркин ва монеликсиз қураверингиз. Сиз шундай қилишга ҳақлисиз. Шуни билингки, Россиядаги барча халқларнинг ҳуқуқлари каби, сизнинг ҳуқуқингиз ҳам революциянинг бутун қудрати билан ҳимоя қилинмоқда...», деб ёзган ҳам.

В. И. Ленин 1918 йил 17 июлда Тошкентга йўллаган телеграммасида: «Сизларга ёрдам бериш учун мумкин бўлган барча чораларни кўрмоқдамиз», деб ёзди. В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати тарихий ҳужжат бўлди. Унда Ленин бундай деб ёзган эди: «Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта, жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эгадир».

II.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик кўрилаётган бир пайтда тарихий воқеаларнинг мағзини чақиб кўрар эканмиз, буюк Лениннинг ва у тузган большевиклар партиясининг гениал донишмандлиги ва узоқни кўра билганлигини аниқроқ ҳис қиламиз. В. И. Ленин миллатлар ва элатларни марксизм ва синфий кураш принциплари асосида жипслаштиришнинг оташин ҳимоячиси бўлиб абадий қолади. В. И. Ленин янги типдаги сиёсий йўлбошчи, пролетар синфий курашининг тенгсиз стратеги ва тактиги бўлиб, турли мамлакатлар меҳнаткашлари билан чамбарчас боғланган, уларнинг манфаатларига таяниб иш тутган эди.

В. И. Ленин давримизнинг буюк интернационалистидир. Унинг қудратли ақл-заковати, изчил интернационализми, золимларга нисбатан чексиз ғазаб-нафрати фақат рус халқининг эмас, балки Россиядаги ва бошқа мамлакатлардаги барча халқларнинг мулки бўлиб қолди.

Россия ва Туркистон халқлари ўртасида қардошлик муносабатлари ўрнатилишида ўлкадаги коммунистик ташкилотлар жуда катта роль ўйнадилар. Улар РКП(б)нинг таркибий қисми сифатида иш олиб бордилар. РКП(б) партия ташкилотларининг миқдор ва сифат жиҳатидан ўсиши тўғрисида катта ғамхўрлик қилди.

Туркистон, Бухоро ва Хоразм коммунистик ташкилотлари контрреволюцион кучларнинг қаршилик кўрсатишига қарамай, ленинча миллий сиёсат принципини: миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаши ва тенг ҳуқуқлилиги, турли миллат ишчилари ва меҳнаткашларининг демократия ва социализм учун курашдаги жипслиги; социалистик йўлга ўтган халқларнинг мустаҳкам сиёсий, ҳарбий ва хўжалик иттифоқи; бу халқларнинг экономикаси ва маданиятини эркин ривожланиш, биргаликда куч-ғайрат сарфлаш орқали уларнинг ҳақиқий тенглигини таъминлаш принципини изчиллик билан амалга оширдилар.

Буюк Ленин ер юзида дўстлик ва тинчликнинг энг улуғ курашчиси бўлиб абадий қолади. У интернационализмни фақат эълон қилиб қолмасдан, бу идеологиянинг тантанаси йўлида зўр фаолият кўрсатди.

Ҳозирги Ўзбекистон — доно ленинча миллий сиёсат ва халқлар дўстлигининг тантана қилишидир. Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликни барча асосий кўрсаткичлар бўйича анча ошириб адо этдилар. Республикада ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, унинг техникавий даражасини ошириш юзасидан катта тажриба тўпланган, бу соҳада йирик тадбирлар амалга оширилмоқда. Республика экономикаси қудратли потенциали, етуклиги ва шиддатли тараққий этаётганлиги билан ажралиб туради.

Ўнинчи беш йилликда республиканинг миллий даромади 29 процентдан кўпроқ ортди. Асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,5 баравар кўпайди. Ўзбекистон индустрияси беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарди. Ишлаб чиқариш ҳажми 27,4 процент ортди, пландан ташқари 1,5 миллиард сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. Химия саноатида ишлаб чиқариш ҳажми деярли 40 процент, машинасозлик маҳсулоти ишлаб чиқариш 1,6 баравар кўпайди. Ғоят бой газ конлари — Шўртан, Култак, Зеварда ва бошқа газ конлари фойдаланишга топширилди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш 1,5 баравар кўпайди. Сифат белгисига эга бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқариш уч баравар ортди.

Капитал қурилиш кенг кўламда ривожланди. Беш йиллик мобайнида қарийб 25 миллиард сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди — бу тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 1,3 баравар ортиқдир. Ҳали битмаган қурилиш даражаси 18 процент камайди. 100 га яқин корхона ва цехлар ишга туширилди. Улар орасида Сирдарё ГРЭСидаги 300 минг киловаттли бешта энергоблок, Бекободдаги электрда пўлат эритиш цехи, Чирчиқдаги капролактам ишлаб чиқариши, Шўртан газ конидаги газни қайта ишлаш ва ташиш комплекси, Урганч ва Гулистондаги ёғ-экстракция заводлари, янги тўқимачилик корхоналари, электр узатиш линиялари, автомобиль ва темир йўллар, Тошкент метрополитени бор. Қишлоқда улкан қурилиш программаси амалга оширилди. 27 миллион квадрат метр уй-жой, маориф, соғлиқни сақлаш, маданият ва маиший хизмат соҳаларида юзлаб объектлар қурилди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришилди. Беш йиллик мобайнида 500 минг гектарга яқин янги ер ўзлаштирилди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ялпи маҳсулоти ҳажми тўққизинчи беш йилликка нисбатан топшириқдаги 22 процент ўрнига 25,4 процент ортди. Пахтакорлар 28,5 миллион тонна пахта етиштирдилар ва давлатга топширдилар, бу тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 4 миллион тонна ортиқдир. Ўтган йили улар 6 миллион тонналик улкан хирмон билан Ватанни қувонтирдилар. Ўтган даврда қишлоқ меҳнаткашлари биринчи марта муҳим маррани эгалладилар. Улар пахта етиштириш бўйича 6 миллион тонналик маррани, уни машинада териб олиш бўйича эса 4 миллион тонналик марраин эгалладилар. 1 миллион тоннадан кўпроқ маккажўхори дони, 500 минг тонна шоли, 5 миллион тонна мева ва сабзавот, 30 минг тонна пилла етиштирилди.

«Республика қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи — пахтачилик соҳасида Ўзбекистоннинг муваффақиятлари тўғрисида алоҳида гапириб ўтмоқчиман, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг Тошкентда сўзлаган нутқида. — Бу соҳада айтадиган гапим кўп: кейинги икки йил мобайнида Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари йилига олти миллион тонна ва ундан ҳам кўпроқ қимматбаҳо хом ашё териб олмоқдалар! Давлатга алоҳида қимматли ипак пахта сотиш беш йил мобайнида бир ярим баравар кўпайди. Сизлар мамлакат учун, ҳар бир совет кишиси учун муҳим бўлган катта иш қиляпсизлар».

Қишлоқ хўжалигида сермеҳнат жараёнларини механизациялаш даражаси ошди, меҳнат унумдорлиги 16 процент ўсди. Меҳнаткашларнинг фаровонлигини, маданияти ва турмушини юксалтириш вазифаси муваффақиятли ҳал этилмоқда. Меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини изчил ошириб бориш юзасидан тадбирлар системаси амалга оширилди. Ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи, колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ ортди, пенсия ва стипендиялар миқдори кўпайди. Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва ветеранлари учун қўшимча имтиёзлар жорий қилинди. 630 мингдан ортиқ кўпболали оналар ой сайин давлат нафақасини олиб туришибди.

Беш йиллик мобайнида аҳоли жон бошига реал даромадлар 17 процент кўпайди. Ижтимоий истеъмол фондларидан тўланадиган тўловлар ва имтиёзлар 36,8 процент кўпайди. Дори-дармонларни, болалар учун сут маҳсулотларини бепул ва имтиёзли тарзда беришга, мактабгача болалар муассасалари учун бюджетдан кўпроқ маблағлар ажратилмоқда. 1970 йилга нисбатан чакана товар обороти 2 баравар кўпайди. Айниқса қишлоқлардаги меҳнаткашларнинг маданий турмуш шароитини яхшилаш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилди. Хутор системасига барҳам бериш давом этмоқда, шаҳар типидаги посёлкалар борган сари кўпроқ қурилмоқда.

Фан ва техника янада ривожланиб боряпти. Ўзбекистонда ҳозир деярли 35 минг илмий ходим, шу жумладан 900 дан ортиқ фан доктори ва 12,8 минг фан кандидати ишлаб турибди. Ҳар йили иқтисодий самараси ярим миллиард сўмдан кўпроқ бўлган 500 га яқин илмий-техника тавсиялари ишлаб чиқаришга жорий қилинмоқда.

КПСС XXVI съездининг, партия Марказий Комитети кейинги Пленумларининг йўл-йўриқлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия иқтисодий стратегияси масалаларига доир программ нутқларига мувофиқ, хўжаликни бошқариш ва уни юритиш методлари қатъият билан такомиллаштириб бориляпти.

Партия ва ҳукуматимиз халқ хўжалиги тармоқлари ва маданиятни ривожлантиришдаги муваффақиятларимизни юксак баҳоладилар. Леонид Ильич Брежневнинг Ўзбекистондаги бир қатор меҳнат коллективларини қутлаб йўллаган табрикномалари ва айниқса пахтачиликда олти миллион тонналик марра эгалланиб, қўлга киритилган катта муваффақият муносабати билан юборган табрикномаси ҳаммамиз учун унутилмас ва қадрлидир.

III.

Ҳозирги замоннинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, буюк Ленин ишининг муносиб давом эттирувчиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикага учинчи Ленин ордени топшириш учун Тошкентга келганлиги республикамиз сиёсий ва маданий ҳаётида улкан тарихий воқеа бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентдаги Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройида сўзлаган ёрқин нутқида: «Бугунги Ўзбекистоннинг бутун бепоён мамлакатимиз иқтисодий ва маданий турмушига, совет халқлари дўстлигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси жуда катта», деди.

КПСС XXVI съездида таъкидлаб ўтилганидек, СССР халқлари дўстлиги барча қардош республикаларнинг, шу жумладан Совет Ўзбекистонининг иқтисодий ва маданий ривожланиши учун курашда қудратли ва синалган қуролдир. Коммунистик партия В. И. Ленин васиятларига амал қилиб, халқлар дўстлиги ва социалистик интернационализм принципларини муқаддас билиб сақламоқда. Халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш масалалари партия фаолиятида, унинг сиёсатида ҳамиша етакчи ўрин эгаллаб келди ва эгаллаб келмоқда. КПСС ҳамиша халқлар дўстлигининг байроқдори бўлиб майдонга чиқмоқда.

Совет Иттифоқининг кўп миллатли эканлиги унинг кучига-куч қўшмоқда. Совет кишилари фахр билан: «Бизнинг Ватанимиз бир, тақдиримиз бир», демоқдалар. Ягона оила туйғуси Улуғ Ватан уруши йилларида, мамлакатимизни қайта тиклаш ва янада ривожлантириш йилларида оғир синовлардан ўтди.

СССР халқлари дўстлиги шундай буюк бунёдкор кучки, унинг ёрдамида 1966 йилда қаттиқ зилзиладан шикастланган Тошкент шаҳри шу дўстлик кучи ёрдамида қайта тикланди. Қардош республикалар Тошкентда кўплаб уй-жойлар қуриб бердилар. Шаҳарда РСФСР, Украина, Белоруссия, Қозоғистон ва бошқа қардош республикалар томонидан қурилган уй-жойлар ва бутун-бутун кварталлар бунёд этилган бўлиб, улар СССР халқларининг буюк ленинча дўстлиги шарафига ёдгорлик сифатида қад кўтариб турибди.

Тошкент — нон шаҳри, тинчлик шаҳри ва дўстлик шаҳри бўлиб қолди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентда сўзлаган нутқида бундай деди: «Вайроналардан қайта тикланган, юксак даражада ривожланган индустрия ва катта фан шаҳри, улкан маданият марказларидан бири, ёзувчилар ва кинематографиячиларнинг энг катта жаҳон анжуманлари ўтказиладиган жой бўлмиш Тошкент СССР халқлари қардошлиги ва дўстлигининг инсон қўли билан бунёд этилган рамзи бўлиб, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтлари туркумида Шарқ юлдузи каби порлаб турибди».

Халқлар дўстлиги миллатчиликка ва унинг реакцион формаси бўлган шовинизмга қарши олиб борилган муросасиз курашда вояга етди. Совет кишилари миллатчиликнинг ҳар қандай кўринишларини, маҳаллийчилик ва шовинизмни рад қиладилар. Улар партия томонидан интернационализм, қардошлик ва дўстлик руҳида тарбияланмоқдалар.

Ленин партияси халқларни жипслаштириш асосида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини ташкил этди. Совет Иттифоқи — ўз хоҳиши билан самимий дўстлик асосида бирлашган кишилар мамлакатидир. Жуда камтарлик билан: «Мен — совет кишисиман», деймиз. Бу сўзларда Совет Ватани халқларининг меҳнати туфайли ҳосил бўлган қувонч ва шодлик туйғулари ифодаланган.

СССР — жаҳон халқлари учун йўлчи юлдуз ва бундан кейинги парвоз учун пойдевордир. Ана шу йўлчи юлдуз бўлган СССРнинг обрўсини кетказишни истайдиган кучлар тарихда бўлиб турган ва ҳозир ҳам бор. Бироқ улар мағлубиятга учрамоқдалар.

Халқлар дўстлик ва қардошлик нималарга қодир эканлигини тобора кўпроқ билиб олмоқдалар. Дўстлик ва қардошлик порлоқ жамият барпо этиш учун кишиларимиз куч-ғайратини оширмоқда. Инсоният тарихи узоқ асрлар мобайнида ўз йўлида хилма-хил воқеаларни бошдан кечириб келди. Фақат бизнинг асримиздагина тарих майдонига дунёни энг яхши асосларда, изчил ва планли равишда қайта қуришга қодир бўлган куч майдонга чиқди. Бундай куч ленинчи коммунистларнинг революцион партияси бўлди.

КПСС ҳали тарихда кўрилмаган йўллар билан, коллектив раҳбарлик донолиги билан мамлакатни ёрқин келажакка бошлаб бормоқда. Биз эришаётган муваффақиятларнинг замини мустаҳкам, бу замин — кишиларнинг янги тарихий бирлиги бўлган совет халқининг ғоявий-сиёсий бирлигидир. Бу бирликни буюк Ленин тоблади ва чиниқтирди.

Бизнинг ҳаётимиз учун социалистик демократиянинг ҳар томонлама ривожланиши, шахсни ҳурмат қилиш, давлатнинг барча катта ва кичик ишларига жалб қилинган меҳнаткашларнинг коллектив ғайрат-шижоати ва ижоди характерлидир.

Совет турмуш тарзимиз ҳозирги капиталистик воқеликка, унинг кризислари, ишсизлиги, шахснинг маънавий инқирозига бутунлай қарама-қаршидир. Бизнинг Ватанимизни инсоният умиди деб бежиз атамайдилар.

Ленин партиясининг биргина мақсади бор, у ҳам бўлса — халқ манфаатларига хизмат қилишдир. Совет кишилари Ленин партияси ғояларига, партия ишига, унинг йўлига чексиз содиқ бўлишни ўзларининг юксак бурчлари деб биладилар.

Биз Ленин партияси, ленинчи Марказий Комитет деганимизда, бу сўзларга жуда катта маъно берамиз, жонажон партиямиз, унинг Марказий Комитети амалга ошираётган буюк фаолиятидан беҳад миннатдор эканлигимизни ифодалаймиз.

КПСС ишининг бутун мазмунини Ленин васиятлари белгилаб берган. КПСС раҳбарлигида совет халқининг илҳомбахш меҳнати билан Ленин иши муносиб равишда давом эттирилмоқда, Ленин наказлари бажарилмоқда, унинг орзу-ўйлари рўёбга чиқмоқда. Партия Ленин йўлига амал қилиб, Ленин йўлидан олға бормоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов республикага Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида бундай деди: «Азиз Леонид Ильич, бугун Ленин орденини Сиз топширганингиздан республикамиз меҳнаткашлари беҳад бахтиёрдирлар... Сиз КПССнинг жанговар отряди — Ўзбекистон Коммунистик партиясининг фаолиятига юксак баҳо берганингиз бизга қувонч ва илҳом бахш этади.. Республиканинг муваффақиятлари КПСС ленинчи Марказий Комитетининг, Сиз, азиз Леонид Ильичнинг эҳтиёжларимиз ва проблемаларимизга кун сайин бериб келаётган эътиборингиз билан чамбарчас боғланган. КПСС Марказий Комитети, шахсан Сиз маҳаллий партия ташкилотларини қатъий илмий тавсиялар ва йўл-йўриқлар билан доимо қуроллантириб келяпсиз, бу тавсия ва йўл-йўриқлар партиянинг партия, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ғоят бой тажрибасини ўзида мужассамлаштирган. Бу тавсия ва йўл-йўриқлар иқтисодий ва социал ривожланиш планларини бажаришда бизга бебаҳо ёрдам бермоқда».

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми Ленин партияси сиёсати ва фаолиятининг асосий моҳияти — инсон бахт-саодати эканлигини яна бир марта кўрсатди. Бу юксак инсонпарварлик мақсади партия билан халқни бузилмас риштулар билан боғлаб турибди. Партия билан халқнинг ягона иродаси, уларнинг улкан бунёдкорлик куч-ғайрати жонажон Коммунистик партиямиз XXVI съезди улуғвор тарихий қарорларининг муваффақиятли амалга оширилишини таъминламоқда.

Максим Горький бундай деб ёзган эди: «Ленин кўтарган машъалани хиралаштира оладиган куч дунёда йўқ... Ленин ақл-идроки ва иродасининг ворислари барҳаёт, улар шу қадар муваффақиятли ишламоқдаларки, ҳали ҳеч ким, ҳеч маҳал дунёнинг ҳеч бир ерида бунчалик ишлаган эмас».

Партиямиз ленинчи Марказий Комитети, содиқ ленинчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигида Марказий Комитет Сиёсий бюроси теварагига маҳкам жипслашган совет халқи КПССнинг бош йўлини, унинг ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқда ва якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. Мамлакатимиз, шу жумладан Совет Ўзбекистони ўзининг синалган авангарди — партия раҳбарлигида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига комил ишонч билан бормоқда. Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда!

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ТАЖРИБАСИДАН

Лектор сўзининг таъсирчанлиги

Тошкент трактор заводининг жамоатчи лекторлари пропаганданинг бир тури — «сайёр лекциялар» ўқишга киришишди. Завод ёшлари автобусларда Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари бўйлаб сафар қилишди. СССР халқлари дўстлиги музейида бўлишди. Кейин эса тинчлик ва дўстлик шаҳри тўғрисида, зилзиладан вайрон бўлган Ўзбекистон пойтахтини тиклаш ишларида мамлакатнинг барча иттифоқдош республикалари иштирок этганлиги ҳақида лекциялар тинглашди.

Завод меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг бўлажак 60 йиллигига бағишланган бошқа пропаганда тадбирларини ҳам зўр қизиқиш билан кутиб олишди. Бунда «Билим» жамиятининг бошланғич ташкилоти методика кенгаши бошлаган лекторлар активи билан ишлашнинг янги формалари ёрдам берди.

Кенгаш аъзолари аввал жамоатчи лекторлар лекция ўқиган аудиторияларда бўлишди. Лекторлик маҳоратини оширишга бағишланиб, заводда ўтказиладиган семинарларда фикр-мулоҳазалар билдирилган тақризларни ўқиб бердилар. Лекциялар қиёсий анализ қилинди.

«Билим» жамияти кенгашининг аъзолари дастлабки якунни чиқаришди: ҳозирги вақтда тракторсозларнинг тадбирларида иштирок этиши ўтган йилга нисбатан учдан бир баравардан зиёд ошди.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН МАВЗУИ — ИЛҲОМ МАНБАИ

«АСРЛАР ЎТГУСИ, У ҲАЁТ ҚОЛГАЙ...»

Ўзбек совет шеъриятида доҳиймиз В. И. Ленинга бағишлаб асар ёзмаган шоир топилмайди. Шеъриятимиздаги энг муҳим фазилатлардан бири шундаки, унинг истеъдодли ижодкорлари орасидан ўз «шахсий» ленинномасини яратган шоирлар (Ғафур Ғулом, Мақсуд Шайхзода, Миртемир, Ҳусниддин Шарипов ва бошқалар) етишиб чиқди. Бу ленинномаларнинг ҳар бири алоҳида тадқиқотлар объектидир. Ўзбек социалистик реализм шеъриятининг тараққиётига салмоқли ҳисса қўшган забардаст шоир Миртемир ленинномаси бу жиҳатдан алоҳида аҳамиятга эга.

Миртемир ижодида Ленин мавзуси марказий мавзулардан бири бўлган. У бу мавзуда асарлар яратишга ижодининг бошланғич палласидаёқ киришганди. У ҳаётининг сўнгги нафасигача «бир даврон ярата олган алп устоз, алп доҳий» ҳақида асарлар ижод этиш учун бетиним изланган, бу мавзуга қайта-қайта мурожаат этган.

«Сўнгги хат..» (1926) ва «Яна бир қатла...» (1928) номли сочмалар Миртемирнинг Ленин мавзуидаги илк асарларидир. Ленинномамиз тадқиқига бағишланган ишларда тилга олинмай келаётган бу асарларнинг биринчисида ёш шоир Ленин сиймосини билвосита, яъни лирик қаҳрамоннинг эски эътиқоддан воз кечмаган бобосига ёзган сўзлари (мактуби) орқали кўрсатишга интилган. Асарнинг ёш лирик қаҳрамони Ленин раҳнамолигида зулмкорлар дунёсини ағдариб ташлаган Улуғ Октябрь инқилоби, ўрнатилган адолатли тузум моҳиятини англаб етмаган диндор бобоси хонадонини тарк этиб, янгича усулда таълим-тарбия олиш учун шаҳарга кетган. У бобосининг «Турма ўша томонларда. Соғиндим. Кел, қўзичоғим», — деган мазмундаги хатига қуйидагича қатъий жавоб ёзади: «Сўнгги хат — сўнгги сўзим бу: Мен қайтиб бормайман!... Мен комсомол бўлдим. Ленин ўғли бўлдим... Сизга, сизнинг сўқир йўлбошчиларингизн и нг асоссиз дунёсига қарши курашувчилар сафидамен! Мен — эски эътиқоддан воз кечган... замон боласимен. Англадингизми, бобожон, ленинчимен!...»

Шоирнинг иккинчи сочмаси бевосита доҳийга бағишланган бўлиб, унда «Улуғ устоз»нинг бевақт вафоти миллионлар қалбини мотамсаро этгани мунгли кечинмалар орқали ифода этилган. Лирик қаҳрамон мақбарада тинч ётган Ленинга мурожаат қилиб халқимиз у асос солган партия раҳнамолигида катта зафарларга эришганлигини алоҳида таъкидлайди. Аммо у бу улкан зафарларни, «баҳорлар кулиб ётган элларни» доҳийнинг кўрмаётганлигидан ачинади, афсусланади.

Ёш шоир Ленин мавзуини бадиий талқин этишда, гарчи куртаклар ҳолида бўлса-да, уч муҳим масала: Ленин — Улуғ Октябрь раҳнамоси. Ленин ва Коммунистик партия, Ленин ва халқ бирлиги принципларига тўғри ёндоша олган.

Доҳий образини яратишдаги бу муҳим принципларини поэтик очиш Миртемирнинг 30-йилларда ёзган «Ленинизм дарсидан», «Шаҳар бўсағасида», «Пойтахт», «У кун...», «Орденли», «Бахшининг айтганлари» (баллада) каби асарларида анчайин мукаммаллашди. Масалан:

Бу эл яшар экан,
яшайди Ленин,
Ленин яшар экан,
эл яшар омон.
Лениндай илгари
етаклар элни
Ленин партияси —
ленинчи сарбон.

Миртемир 20—30-йилларда доҳий ҳақида ёзган асарларидаги фикрларини «Владимир Ильич Ленин» (1940) номли кичик поэма — қасидасида синтезлаштирди. Шоир унда оригинал поэтик воситалар, чуқур маъноли сўз — образлар орқали Коммунистик партия раҳбарлигида қаҳрамон совет халқи «зеҳни олам»дай кенг, ўзида «бутун ҳикмат»ларни жамъ этган устоз Лениннинг «зако зиёси»да жаҳонда биринчи бор мамлакатимизда социализм тантана қилганлигини тараннум этди. Ватанимиз халқлари қалбида Ленин барҳаётлиги учун унинг эртаси «бугундан кўркам» бўлажагини поэтик тасдиқлади.

Шоир асарда Ленинни улуғловчи ҳар бир тезисни поэтик асослайди, ишонарли, таъсирли хулосалар чиқаришга эришади. Масалан, у: Ленин «кўнгиллар хазинасида — гавҳар», — дейди. Ленинни деганларнинг, у кўрсатган порлоқ йўлдан юрганларнинг ҳеч қачон қадди «хам», «саодат боғлари хазон» бўлмайди, аксинча, бахт, иқбол топади. Шоир шу фикрларни ўқувчи тасдиғидан ўтказиб, кейин доҳийнинг мангу барҳаётлиги хусусида халқ номидан қуйидагича поэтик ҳукм чиқаради:

Эл дерки: зар
қадрин билади заргар,
Эл дер: то ҳаёт бор,
сен ҳам турурсен...

Шу билан бирга шоир бу асарида яна бир муҳим масала — Ленин ва жаҳон халқларининг келажаги принципига ҳам алоҳида аҳамият берган.

Миртемир Улуғ Ватан уруши ва ундан кейинги йилларда ҳам «Она шаҳар», «Байрам» «Олим», «Сени улуғлайман», «Бу шундоқ улкан юртки...» каби доҳийни улуғловчи жўшқин шеърлар ёзди.

Лекин Миртемир қаҳрамон совет халқининг, шу жумладан, совет Шарқи халқларининг, дунё меҳнаткашларининг Ленинга бўлган чексиз меҳр-муҳаббатини, доҳийнинг инсоният тарихидаги беадад хизматларини, унинг содда ва гениал шахслигини, мангу барҳаётлигининг бойсини бадиий тадқиқ этишдаги ўз услубини 60-йилларга келиб топди. Унинг шу йилларда ижод этган «Ленин жилмайиши», «Тўн», «Олис Фарғонадан», «Ёмғирлик», «Ҳар кун», «Амаким» каби ўнлаб шеърлари, «Ленин ва Ражаб бобо» поэмаси ўзининг аввалги баъзи шеърларида ва деярли ҳамма шоирларимиз ижодида бўлган доҳийни қуруқ мақташ, бир асардаги фикрни, образларни бошқаларида қайта-қайта такрорлаш каби камчиликларни амалий бартараф этишга қатъий киришганлигининг исботидир.

Миртемирнинг 60 ва 70-йилларнинг биринчи ярмида Ленин мавзуида ёзган кўплаб асарлари унинг аввалги асарларидан, бошқа шоирларнинг шу мавзудаги талай асарларидан қуйидаги икки асосий хусусияти билан ажралиб туради: биринчидан воқеабандлик — сюжетлилик. Муаллиф «Ленин жилмайиши», «Олис Фарғонадан», «Тўн», «Ёмғирлик» каби шеърлари учун Ленин ҳаёти билан боғлиқ, унинг характеридаги баъзи қирраларни очишга хизмат этувчи реал воқеаларни танлаб, улардан ўқувчи хотирасида сақланиб қоладиган ҳаяжонли сюжетлар ярата олган. Иккинчидан асарлар воқеасида Ленин бевосита иштирок этади, ўқувчи кўзи ўнгида аниқ гавдаланиб туради.

Биз шу фикрлар исботи учун шоирнинг фақат бир шеъри — «Тўн»ни таҳлил этайлик. Бу шеър ғоявий ният жиҳатидан «Ленин жилмайиши» ва «Олис Фарғонадан» шеърларига анча яқин туради.

«Тўн» шеърининг ҳаяжон билан ўқилишининг сабабларидан бири шундаки, унда янги Шарқ халқи номидан Ленинга тўн кийдириш, «дийдорига бир тўйиб, қайтиш», «нақ ўзига арзи ҳол айтиш» учун тўрт элчи (бобо деҳқон, чорвадор, темирчи ва ҳунарманд)нинг пойтахтга йўл олиши, Ленин ҳузурида бўлиши, улар билан доҳий ўртасида бўлиб ўтган суҳбат ва ўз диёрига қайтиши (эпик воқеа) схематик тарзда ҳикоя қилинмаган. Ленин ҳузурига кетаётган халқ вакиллари — ниҳоятда содда одамлар. Улар Лениннинг оламшумул ишларидан вофиқу, аммо ўзини кўришмаган. Миртемир шу содда одамларнинг доҳийнинг ташқи кўринишини ўзлари эшитган эртак ва достонлардаги паҳлавонлардай ҳис этишларини қисқача таъкидлаб, ўқувчи диққатини уларнинг Ленин билан юзма-юз кўришиши, суҳбатлашиши, доҳийга тўн кийдирилиши картинасига жалб этади. Ғоят таъсирли ишланган бу картинада элчиларнинг Лениннинг ташқи қиёфаси ҳақидаги аввалги тасаввурлари билан уни кўрганларидан кейинги ўйлари, қалб кечинмалари таққосланади, доҳийнинг ташқи ва ички портретига хос баъзи штрихлар реал кўрсатилади: «Йўқ, Ленин на паҳлавон, на вали фавқулодда». У — «ўрта бўйли, ғўлабир, кенг манглайли, дилкаш, бийрон, танти, содда» одам. «Наҳот оддий шу одам шунча доно, шунча дов» бўлса, наҳот унинг шу оддий жуссаси «бир давр юкини кўтаролса?...» Ўқувчи асарнинг шу эпизодида Лениннинг ўзига хос хатти-ҳаракатларини кўриш билан бирга унинг овозини ҳам эшитади. Доҳий элчилардан сўрайди:

Пахта мўлми,
сув мўлми, қалай
чорво!
Ипак кимда, дон
нечук,
Нега кам ёпоғи,
юнг!
Юрт эгаси ҳозир —
сиз
Бўлманг асло
бепарво!...

Айниқса, асарда Ленинга тўн кийдириш эпизоди жозибали тасвирланган. Кутилмаган бу воқеа доҳий қалбини ҳаяжонга келтиради. У «ҳаяжонини босиб, қўл кўксида: «Қуллук» дер. Ҳозир Ленин гўёки осиёлик оқсоқол». Шоир «осиёлик оқсоқол»нинг ўйларини қалбининг эҳтирос ёлқинлари билан таҳлил этади, доҳий характерининг бир неча типик хусусиятларини очиб кўрсатади. У бу мураккаб ишни, вазият тақозоси, мантиқи билан боғлиқ тарзда уч интонацион бўлакда: Ленинга тўн кийдирилган дамлардаги, меҳмонлар кетиб, ўзи ёлғиз қолган пайтдаги ўйларини тасвирлаш ва Н. К. Крупскаяга айтган сўзларини келтириш орқали амалга оширган.

Шоир Ленин қалб кечинмаларини тасвирлаш орқали, Шарқ халқларининг ўтмиши ва ҳозирига бадиий характеристика берган, Лениннинг мазлум халқлар бахтини ўйловчи, халқ матонатига ишонувчи тарихий шахслигини, келажакни олдиндан кўра олишдек ноёб қобилиятини поэтик оча олган. Шоир иккинчи интонацион бўлакда Лениндаги бу хислатларни, даҳосини унинг ички монологини поэтиклаштириш орқали кенгроқ кўрсатишга эришган. Доҳий «Ўзбекия» (Ленин таъбири) диёрини «ноёб ва қутлуғ юрт», меҳнаткаш халқини «суюк, серҳикмат» одамлар, дея баҳолайди. У «Менга тўн кийгиздингу ҳали ўзинг юз қуроқ», дея, улар ҳолига ачинади. Аммо Ленин қатъий ишонадики, бундан буён ўзбек эли бошига фалокатлар «совуқ соя сола олмайди», бу ўлка халқи келажакда ёрқин бахтини қучади, унинг қудрати жаҳонни кийинтириш»га етади ва бу иши эвазига жаҳон унга «қуллуқ» деяжак, шубҳасиз. Учинчи интонацион бўлакда Лениннинг ўз эгнидаги тўнга Н. К. Крупскаяни «томоша қил»ишга ундаши ва тўнни таърифлаши орқали унинг ўзбек халқи санъатига берган юксак баҳоси («Дона элнинг сеҳргар санъатидан томчи») таъкидланиб, доҳийнинг ўзбек диёрининг порлоқ келажаги, истиқболи ҳақидаги некбин қарашлари умумлаштирилган.

Шеър В. И. Ленин Ўзбекистон ва унда яшовчи халқларнинг келажакдаги ёрқин ҳаёти ҳақида айтган қуйидаги теран маъноли, ҳароратли нутқи билан тугайди:

Бундан сўнг сира-сира
ёвузга емтик бўлмас,
Ёвларининг жонини
суқ ўртар тутун тахлит.
Дилда армони қолмас,
камчил ё кемтик
бўлмас
Бахти ҳам, тупроғи
ҳам бўлур пойдор
ва яхлит...
Ғубор қолмас бу
йўлда бағрининг
лахтасидан
Олам жаранглар
ҳали ипагу
пахтасидан!

«Асрлар ўтгуси, у ҳаёт қолгай...». Миртемирнинг улуғ доҳий ҳақидаги асарларининг бош лейтмотивини ана шу теран фикр ташкил этади.

Шоирнинг ярим асрдан ортиқ давом этган ижодий фаолияти давомида Ленин мавзуида яратган асарлари жамланган «Ленин жилмайиши» (1969), «Тоғдай таянчим» (1977) номли китобларини варақлаб чиққанлар у шу фикрнинг бадиий исботларини топиш учун бетиним изланганлигини ва топа олганлигига ишонч ҳосил қиладилар.

Мурод ИБРОҲИМОВ.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

• ОДОБ—ИНСОН ҲУСНИ

ЯХШИ ФАРЗАНД — ДИЛГА ПАЙВАНД

«Хавфли ёш»да кўп йигитларнинг, қизларнинг «керагидан ортиқ эркин» бўлиши педагогларни ташвишга соляпти. Лекин афсуски, асосан педагогларни ташвишлантиряпти-ю, кўп ота-оналар бу масалада чуқурроқ бош қотирмаяптилар... Баъзи ота-оналар... мактаб коллективини айблаб қўйишади. Ўқитувчиси яхши тарбия бермаяпти, деб шикоят ҳам қилишади. Аслида бола энг аввало ота-онаники-ку!

Булар ҳаммаси мунозара қилса бўладиган мулоҳазалар.

Дарвоқе, ёзувчи Ўткир Ҳошимовнинг «Қобиллик ва қодирлик» деган мақоласида баён этилган бу фикрлар ҳақиқий мунозарага лойиқ мулоҳазалардир.

Маълумки, ҳақиқий инсонни ифодалайдиган асосий кўрсаткичлардан бири унинг одоб ва ахлоқидир. Ҳар бир етук инсонда мужассамлашган бу хусусият унинг болалик даврида олган тарбиясига бевосита боғлиқдир. Доно халқимиз «Қуш уясида кўрганини қилади», дейди. Чиндан ҳам бола дастлабки тарбияни ўз оиласида олади. У ота-онасининг оғушида, раҳнамолигида ўсади. Одобу-ахлоқнинг дастлабки андозасини ҳам у аввалambor ўз ота-онасидан олади. Ота билан она бола учун биринчи тарбия манбаи ҳисобланади.

Донишманд Бузуржмеҳр айтганидек, отадан фарзандга одобдан ҳам аъло мерос топилмайди, чунки отасидан одоб меросини қўлга киргизган фарзанд одоби туфайли ҳар кимнинг ҳурматини қозонади, улуғ мартабаларга эришади. «Одоб эскирмайдиган, қимматли либос, тугамайдиган бир хазинадир».

Зеро бу нарса ўз навбатида ёш авлодга тарбия берувчи ота-оналар олдида қанчалик масъулиятли вазифа турганлигини кўрсатади.

Ёш авлоднинг дунёқараши, атрофни таний билиши кунлаб эмас, балки соатлаб шаклланиб боради. Улардаги ҳаётий жараёнларнинг ўсиб бориши, болани ўраб турган атроф-муҳитга, унга берилаётган тарбиянинг сифат ва миқдорига, бола томонидан ўша тарбиянинг ўзлаштирилиши каби қатор омилларга боғлиқ. Шуларга кўра оилада, болалар боғчасида, мактабда ўтказиб туриладиган тарбия соатлари оила, болалар боғчаси ва мактаб орасидаги узвий мустаҳкам алоқа катта аҳамият касб этади.

Болалик давр ўзига хос хусусиятларга эга бўлиб, бу даврда бола ҳаётдаги турли-туман жараёнларга атрофлича қизиқиб уларнинг «сир-асрорлари»ни билиш нуқтаи назаридан ёндоша бошлайди. Болада янгидан-янги тушунчалар, атроф-муҳитга нисбатан муносабат, йирик олимлар, ижодий меҳнат аҳлининг яратган асарлари, кашфиёт ва ихтироларга қизиқиш ҳиссиётлари шакллана бошлайди.

Бола тарбиясини тўғри йўлга қўйишнинг асосий омилларидан бири, болада мустақил фикрлаш қобилиятини шакллантириш; дўқ-пўписа, тазйиқ ўтказиш йўли билан қўрқитмаслик, ўз фикрини эркин баён қила оладиган, мардлик ва раҳмдиллик ҳиссиётларини сингдириб бориш ҳисобланади. Шу ўринда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти ва Ҳамид Олимжон номидаги мукофот лауреати, шоир Эркин Воҳидовнинг қуйидаги мисраларини эслайлик.

Болаларни
шайтонлардан
қўрқитмангиз,
Бобов келди, деб
кўрпага
беркитмангиз,
То улғайиб, дуч
келганда
«бобов»ларга,
Ўхшамасин итдан
қўрққан
соқовларга.
Болаларни
шаддодликка
ўргатмангиз,
Раҳмсизлик,
бедодликка
ўргатмангиз,
То улғайиб, дуч
келганда
инсонларга,
Ўхшамасин
андишасиз
шайтонларга.

Биз ота-оналар фарзандларимизни яхши одамлар измидан чиқмаслик, жамиятимиздаги илмли, одобу ахлоқли, меҳнаткаш кишилар нақадар зарур эканликларини, бундай кишиларни авайлаб-асрашга, улар қалбидаги табиат берган ижобий фикрларию маънавий бойликларини атрофдаги одамларга етказиб беришда доимо кўмаклашадиган, сахий, камтарин, қалби пок, атрофдагиларнинг бахту саодатини ўйлайдиган, ҳақиқий инсон бўлиб етишишини орзу қилиб, шу ният йўлида тинмай меҳнат қилишимиз, бир дақиқа ҳам хушёрликни бўшаштирмаслигимиз керак.

Улуғ рус олими В. Г. Белинский: «Тарбия — буюк иш: тарбия билан инсон қисмати ҳал этилади» деб бежиз айтмаган. Ёш авлодга тарбия бериш мураккаб жараён, у ота ва онага ниҳоят даражада оғир масъулият юклайди, уларни доим меҳнатга даъват этади.

Болаларни ҳаётнинг кучли тўфонларига бардош бера оладиган, айрим ҳолларда учраб турадиган ҳаётдаги тўсиқларга ақл билан қарайдиган жасоратли қилиб тарбиялашимиз лозим.

Ҳар бир ёш авлодга ёшлигидан бошлаб зукколик, хушёрлик, хушмуомилалик, ўзгалар камчилигини кечириш, дилда кек-адоват ва гина-хусумат сақламаслик, олийжаноблик каби чин инсонийлик фазилатлари сингдириб борилса, уларнинг дунёқараши ёшлигидан эътиборан шакллантирилса бу албатта кутилган натижага олиб келади.

Ёш авлод тарбиясида буюк аллома Абу Али ибн Сино санаб ўтган, ҳамма саодатнинг манбаи ва маъдани ҳисобланган қуйидаги тўққизта хислатларни: яъни, инсоф ва адолат, нафснинг тилак орзуларига бўйин эгмай унга ғолиб бўлишлик, олим, фозиллар билан суҳбатлашиб, улардан фойдаланиш, ҳақиқий ва тўғриликка содиқ бўлиш, ёши катталарни иззат ва ҳурмат қилиш, кичикларга шафқатли ва марҳаматли бўлиш, дўстликда самимият, душманларга ҳам мулойим муомалада бўлиб, улар билан муроса-мадора қилиш, муҳтожларга ёрдам бериб, ҳайру-эҳсон қилиб, уларни тўғри йўлга кўндиришда эринмасликни эътиборга олсак, келажагимизнинг ижобий давомчиларини тарбиялашда муҳим натижаларга эришмоғимиз аниқ. Яхши одам билан олам обод деганларидек, яхши, қобил фарзанд ўстирсак дилимизга пайванд бўлади.

Э. ЕҚУБОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг лабораторияси мудири, техника фанлари кандидати.

«Бунча асалсан-а!»

ОЙИСИНИНГ ДАДАСИ

(ҚАТРА)

Уч яшар Баҳромни отаси доим эркалатиб дода дерди. Бунга Баҳром кўникиб қолганди. Бу гал ҳам ишдан энди келган Ҳаётжон ака Баҳромдан:

— Сен кимнинг додаси бўласан, — деб сўради?

— Мен аямлай... додаси бўламан.

— Нега аянгнинг додаси бўласан?

— Сизнинг бошқа додангиз бойку.

— Ким экан у?

— Ким бўлойди, ойим кўчалан топиб келган ана-у чақалоғдо!?

— Эй, шундайми ҳали. Чақалоқ — янги меҳмон. Сенинг уканг бўлади-ку?

— Йўқ, мен сизга дода бўлмайман. Аямлага дода бўламал. Сига чақалоқ дода бўла қосил.

— Хўп чақалоқ, менга дода бўла қолсин, кулди додаси.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ.

• *Қизиқарли пазандалик*

БИЛАСИЗМИ?

Дунёда энг яхши чой Ҳиндистондаги Бенжимин вилоятида ўстирилади. Бу ерда чойнинг юздан ортиқ нави бор. Бенжимин чойидан бир пиёла ичган киши дарҳол ўзини бардам-бақувват ва тетик сезади. Бу чой одам кўнглининг яшарганлигини ҳис эттиради. Машҳур ҳинд адиби ва файласуфи Рабиндранат Тагор шу чойга бағишлаб бундай шеър ёзган:

Чоп азизим, кел!
Чой ичайлик, чой,
Чойдан ол мадад,
чой қувватга бой.
Чиқадир ҳордиқ —
доим ичсанг чой,
Чойда нафосат, куй,
ғазал, чирой.

* * *

Гуруч донасини жазварда ўлчаб кўрганмисиз? Йўқ албатта. Ўлчамай била қолинг: дунёда гуручнинг 3 мингдан ортиқ нави бўлиб, ҳар хил доналарининг узунлиги 1 миллиметрдан 10 миллиметргача бўлади. Ана шу 10 миллиметрлик гуручнинг эни 1 миллиметр бўлиб, худди нозик вермишелнинг синиғига ўхшайди. Яна бир нав гуруч бор, эни 2 миллиметр, узунлиги 3.5 миллиметр, ранги садап тусда бўлса ҳам кўриниши цилиндрсимон.

* * *

Ҳар бир одам ўз умрида она сутидан ташқари 10.000 литр сигир сути ичади ва шу сутдан тайёрланган маҳсулотларни истеъмол этади. Бу 2 сигирдан бир йил давомида соғиб олинган сутга тенгдир.

∴ ∴ ∴

Ҳар биримиз кунига 20 граммдан туз истеъмол қиламиз, йилига 8 килограммдан. Ўртача умр 70 йил бўлса, демак ярим тонна туз еймиз. Энди, 2000 йилга бориб бутун дунё аҳолисини бир суткалик туз билан таъминлаш учун ҳар куни 10 минг 400 тонна туз қазиб олинадиган бўлади.

* * *

СССР Медицина Фанлар академиясининг озиқ-овқат институти овқатланиш борасида кўп йиллар илмий ишлар олиб бориб, шундай хулоса чиқаради:

Ҳар бир киши нормал ҳаёт кечириши учун энг зарур нарса тўйимли овқатдир. Вояга етган ҳар бир киши кунига 600 хилдан ортиқ озуқа моддалари истеъмол қилиши керак. Шулардан энг асосийлари 6 та: а) 2 литр сув, б) 80—100 грамм оқсил, в) 400—500 грамм шакар моддалари, г) 80—100 грамм ўсимлик ва ҳайвонот мойи, д) 1 грамм ҳар турли витаминлар, с) 30 грамм ҳар хил минерал моддаларнинг тузлари, шу жумладан 20 грамм ош тузи.

∴ ∴ ∴

Сутдан тайёрланадиган маҳсулотлар орасида энг хили кўпи пишлоқ экан. Бу ҳақда француз мутахассиси... Бу турида французлик машҳур пишлоқшунос технолог Андре Симон маълумот беради. У ўзининг «Пишлоқ тайёрлаш технологияси» номли монографиясида жаҳон мамлакатларининг барчасида ҳозир пишлоқнинг 8 минг хили тайёрланаётганини айтади.

Пишлоқ инсоният кашф этган неъматларнинг қадимийси ҳисобланар экан. Дастлабки рецепти ва тайёрлаш усулини бундан 2000 йил муқаддам Эрон территорияларида яшаган чорвадор қабилалар вужудга келтирганлар, — дейди автор.

∴ ∴ ∴

Скандинавиялик ёзувчи Мартин Андерсон Нексенинг энг севимли таоми селёдка балиқ бўлган экан. У шундай ёзади: «Мен ҳафтада 21 марта селёдка ейман. Балиқ сувдагина эмас, қоринда сузишни яхши кўради, шу сабабли мен селёдка балиғи билан бирга пиво ичаман».

∴ ∴ ∴

Кабоб асосан гўштдан тайёрланади, ўсимлик масаллиқларидан эса помидор, қўзиқорин ва маккажўхорининг думбил сўтасидан пиширилади. Лекин Югославиянинг Косово Метохия областида сихга пишлоқ ўтказиб кабоб тайёрлашар экан. Бундай ноёб таом жаҳон пазандалигининг биронтасида ҳам борлиги ҳисобга олинмаган.

К. МАҲМУДОВ.

СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Б. СОЛИЖОНОВ, М. ВАЛИЕВА: Биз, бир группа студентлар, шаҳримиздаги собиқ «Шарқ» меҳмонхонаси ўрнида илгари қайси муассаса жойлашгани ҳақида баҳслашиб қолдик. Айтингчи, унга Туркистон фронти штаби жойлашганми ёки Туркистон ишлари бўйича комиссиясими?

Жавоб: Бу кўҳна бинонинг ҳанузгача сақланиб қолишига сабаб шуки, бу бино тарихий воқеалар шоҳидидир. Гражданлар уруши вақтида Колчакнинг асосий кучларини тор-мор қилиш юзасидан Қизил Армия олдига янги вазифалар қўйилди: Туркистон республикасига босмачиликка қарши ва оқ гвардиячи армияларга қарши курашда бевосита ёрдам бериш зарурати туғилган эди.

«Правда Востока» кўчасидаги собиқ «Шарқ» меҳмонхонаси биносига Туркистон фронти штаби жойлашди. 1920 йил 22 февраль куни Самарадан (ҳозирги Куйбишев шаҳри) фронт қўмондони Михаил Васильевич Фрунзе Тошкентга келди. М. В. Фрунзе ва В. В. Куйбишев раҳбарлиги остида Туркистон фронти ички контрреволюцион кучларга, Туркистондаги чет эл интервенциясига қақшатғич зарба берилди.

∴ ∴ ∴

Б. САЪДУЛЛАЕВ: Балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссия ота-оналарга қандай таъсир чоралари кўра олади?

Жавоб: «Ўзбекистон ССРнинг балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссиялари тўғрисида Низом»да таъкидланишича, балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссиянинг огоҳлантириш, виговор ёки қаттиқ виговор бериш тўғрисидаги қарори бир йилгача ўз кучида бўлади. Агар балоғатга етмаган бола шу муддат ичида янгидан ножўя ҳаракат қилмаса, унга нисбатан қўлланилган таъсир кўрсатиш чораси бекор қилинган деб ҳисобланади.

Балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссиялар ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар тўғрисидаги ишларни ўртоқлик судига топширишлари мумкин. Комиссиялар ота-оналарнинг муомала лаёқатини чеклаш, ота-оналарни ўз ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш тўғрисида, шунингдек ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум бўлган ёки уларнинг болалар билан биргаликда яшаши учун ноқулай шароитлар яратаётган шахсларни квартирадан кўчириб юбориш тўғрисида, қонунда кўзда тутилган асосларга кўра, район халқ судига ариза билан кириш ҳуқуқига эгадирлар.

* * *

К. ШОКИРОВ: Мен ёш шофёрман. Яқинда автобаза маъмурияти мени иш вақтидан ташқари қолиб ишлашга мажбур этди. Шу тўғрими?

Жавоб: Маъмурият ёш шофёр ишга қабул қилинган (руль бошқарган) кундан бошлаб то уч ойгача уни ишдан ташқари қўшимча ишлатиши мумкин эмас. Бу меҳнат қонунида таъқиқланган.

* * *

С. НОДИРОВ: Мен шофёрлик курсини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда битирдим (заводда ишлайман). Энди ўриндошлик йўли билан уйимизга яқин автобазада ҳам ишламоқчиман. Менга иш дафтарчаси бериладими?

Жавоб: Шофёрга у ҳох мавсумий, ҳох доимий ишга кирадими, бундан қатъий назар меҳнат дафтарчаси берилади. Аммо, сизга ўхшаб ўриндошлик йўли билан ҳайдовчилик қилиш учун фақат асосий иш жойидан меҳнат дафтарчаси берилади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ФОЙДАЛИ АЛОҚАЛАР

ВЕНА. «Фолькштимме» газетаси СССР билан Австрия ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришни ёқлаб чиқди. Газета бу муносабатларнинг ўзаро манфаатли хусусиятга эга эканлигини таъкидлаб Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан айнан савдо-сотиқ алоқалари Австрияга катта иқтисодий қийинчиликларни енгиб ўтишда кўмаклашади, деб айтди.

Социалистик ҳамдўстликдаги давлатлар билан маҳкам иқтисодий алоқалар туфайли, деб таъкидлайди газета, Австрияда тахминан 150 минг киши иш билан таъминланган. Бу кишиларга ишдан бўшатилиш ва ишсизлик таҳдид қилмаяпти.

УМУМХАЛҚ КАМПАНИЯСИ

ХАНОЙ. Вьетнамда тропик жала ва тўфон мавсумига тайёргарлик ҳар йилги кампанияси бошланди. Бу кампания дарҳақиқат умумхалқ тусини олмоқда.

ВСР Министрлар Совети раисининг шу кампанияни ўтказиш тўғрисидаги директиваси эълон қилинди. Директивада айтиладики, дамбаларни мустаҳкамлаш кўп йиллик кузатишларга мувофиқ энг барвақт муддатда — ёмғир сувлари тўплангунча — 21 майга қадар тугалланиши лозим. Муҳим магистралларда, айниқса «Бирлик» деб аталган Трансвьетнам темир йўлида ҳамма кўприкларнинг мустаҳкамлигини синчиклаб текшириб кўриш зарурлиги, шоли ҳосилини ёмғир сувлари айни тўплангунга қадар йиғиштириб олиш учун мамлакатнинг жанубида ёзги шолини ўз вақтида экиб олиш лозимлиги ҳужжатда кўрсатиб ўтилади.

Вьетнамликлар ўз далалари ва қишлоқларини табиий офатдан минг йиллардан буён ҳимоя қилмоқдалар. Ҳозир бу иш — партия ва давлатнинг муҳим ташвишларидан биридир.

НОЁБ АРХИВ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНДИ

БЕРЛИН. Веймар шаҳридаги адабиёт архивида ўрнатилган замонавий иситиш ва вентиляция асбоб-ускуналари у ерда исталган микроиқлим яратиши мумкин. Кўпгина мамлакатлардаги мингга яқин шоир ва ёзувчиларнинг қарийб бир миллионта қўлёзмаси сақланаётган мазкур хазина яқинда реконструкция қилингач, ана шундай натижага эришилди.

Архивда сақланаётган асарлар орасида Гёте ва Шиллернинг деярли барча асарларининг дастлабки нусхалари, немис адабиёти бошқа классикларининг ноёб дастхатлари бор. Архив коллективи уларнинг ижодий меросини тарғиб қилиш билан бирга катта тадқиқотчилик ишларини ҳам олиб бормоқда.

Куба меҳнаткашлари қонли Сальвадор режимига ёрдам бераётганлиги учун АҚШ маъмуриятини қаттиқ қораламоқдалар, озодлик ва демократия учун курашаётган ушбу Марказий Америка мамлакати халқининг адолатли курашини қўллаб-қувватламоқдалар (Суратда).

Пренса Латина — ТАСС фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ, ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХУЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ, Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ, ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ, А. Р. БЕРУНИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ ВА В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИГА ТАЙЁРЛАЙДИГАН

БЕПУЛ КУРСЛАРГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

Уч ойлик курсларга ўрта мактабни, техникумни, ҳунар-техника билим юртини битирган ёшлар Тошкент тўқимачилик комбинатида ишлаш шарти билан қабул қилинади.

Курслар тугагандан кейин кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган тингловчилар юқорида айтиб ўтилган олий ўқув юртларининг кечки ёки сиртқи бўлимларига қабул қилинадилар ва қабул вақтида имтиёзлардан фойдаланадилар.

Тайёрлов курсларидаги машғулотлар тўқимачилик комбинатининг иш графигидан келиб чиқиб, ҳам кундузи, ҳам кечқурун олиб борилади.

Аризалар ҳар куни юқорида айтиб ўтилган олий ўқув юртларида, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг Тошкент тўқимачилик комбинатида жойлашган штабида соат 9 дан 19.00га қадар қабул қилинади.

Тайёрлов курсларидаги машғулотлар 1982 йил 3 майдан бошланади.

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИДАГИ МАШҒУЛОТЛАР 1982 ЙИЛ 3 МАЙДАН БОШЛАНАДИ.

ЎЙИНЧОҚЛАР ҚУВОНЧ БАХШ ЭТАДИ

Турли ўйинлар вақтида болалар атроф-муҳит билан танишадилар, дастлабки меҳнат кўникмаларини ҳосил қиладилар. Ўйинчоқлар болаларни тарбиялайди ҳам.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

СИЗ БОЛАЛАР ЎЙИНЧОҚЛАРИНИ
СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН
«ТАШҚУЛЬТТОРГ»НИНГ 8/2-МАГАЗИНИДАН

23—26 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

шу ерда «ТАШИГРУШКА» фабрикасида ишлаб чиқарилган бахмалдан ясалган ўйинчоқларнинг

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, янги шаҳар ярмаркаси.

Иш соатлари — 10.00дан 19.00гача.

Дам олиш куни — душанба.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТРИКОТАЖ КИЙИМЛАРИ ҚУЛАЙ ВА ПИШИҚ

Жунли трикотаж кийимлари иссиқ ва ихчам бўлганлиги учун қишда, ип-газламали трикотаж кийимлари енгил бўлганлиги учун ёзда кийиш учун жуда қулайдир!

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИДА

(3-қаватда)

22 — 24 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида тикилган

ТРИКОТАЖ КИЙИМЛАРНИНГ

Савдо-кўргазмасини ўтказади

Савдо-кўргазмасида эркаклар ва хотин-қизларнинг замонавий моделларда тикилган 40 хилдан ортиқ кийимлари намойиш қилинади.

Сиз жемпер, спорт костюмлари, аёлларнинг юбкалари, бир неча хил моделдаги кўйлаклари, блузкалари, комбинациялари, тунги кўйлаклари, купальникларини сотиб олишингиз мумкин.

ТРИКОТАЖ КИЙИМЛАРИНИНГ САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ЦУМ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

22/IVда **Қизил яйловдаги кўк тулпорлар**, 24/IVда **Кузнинг биринчи куни**, 25/IVда **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/IVда **Ёшликда берган кўнгил**, 23/IVда **Гулсара**, 24/IVда **Заҳар ичган даъвогар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IVда **Тун қиссаси**, 23/IVда **Зада бўлган пайғамбар**, 24/IVда **Баланд дорга осилма.**

КИНО

23 АПРЕЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЙИЛ БОШИДА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ПАРАНЖИ» — **Дружба.**

«АЛЬБОМНИНГ ЖОНЛИ САҲИФАЛАРИ» — **Фестиваль.**

«ЛЕНИН ВА ТУРКИСТОН» — **Қозоғистон.**

«ОҚСОҚОЛ — ИНСОН БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА» — **Искра.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВИШ ВАҚТИ КЕЛДИ» — **Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 15, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87).

«ҚИШЛОҚЧА СЕВГИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«АФУ ЭТИШ» — **Ҳамза** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51). **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«ОЛТИНЧИ» — **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«34-ТЕЗЮРАР» — **Искра** (16, 18, 20, телефон 39-14-59).

«ШЛЯПА» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«ЎРМОН ҚЎШИҒИ, МАВКА» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

Ҳамза районидаги В. И. Ленин номли 145-мактаб
(Куйбишев кўчаси, 37-уй)
24 АПРЕЛЬ СОАТ 16.00да мактабни битирувчилар билан анъанавий

УЧРАШУВ КЕЧАСИНИ ЎТКАЗАДИ.

«Узсельэлектромонтаж» трестининг ишлаб чиқариш техника комплектация бошқармаси томонидан Д. Қаландарова номига берилган 140, 141, 142 номерли ишонч қоғози

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

22 АПРЕЛЬ — ПАЙШАНБА

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

16.45 П. И. Чайковский. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт. 17.20 «Театр ва замон». «В. И. Ленин томошабинлар залида». 18.00 Футбол бўйича кубок эгаларининг кубоги учун. Ярим финал. «Стандард» (Бельгия) — «Динамо» (Тбилиси). Бельгиядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (18.45) — «Дунё воқеалари». 19.45 «Москвадаги Ленин қадамжолари бўйлаб». 19.55 В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллигига бағишланган тантанали мажлис. Концерт. Кремлнинг съездлар саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Время». Кўрсатув тугагач — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. ГФР — СССР терма командалари. 2- ва 3-даврлар. Финляндиядан олиб кўрсатилади. 24.00 Швеция — ЧССР терма командалари учрашуви. Финляндиядан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Кинокўрсатув. 19.00 «Қишлоқ янгиликлари». 20.00 «Константин Петрович Иванов ҳақида қисса». Телевизион ҳужжатли фильм. В. И. Лениннинг 1917 йилнинг ёзида охирги марта подпольеда бўлиши ҳақида (Ленинград). 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Классик куйлардан концерт. Концерт тугагач — «Время». 22.05 «Мангулик элчилари». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Ўз орбитангни топ». Кинофильм. 18.10 «Ленин бобомлар, менинг бобомлар». Болалар боғчаларида тарбияланувчиларнинг чиқиши. 18.40 «Ильич севган асарлар». Музикали кўрсатув. 19.20 «Ахборот». 19.55 МОСКВА. В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 112 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Партия чақириғига жавобан». 22.20 «Она садоқати». Бадиий фильм. 23.45 Янгиликлар.

23 АПРЕЛЬ — ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 «Время». 9.50 «Цемент». Ф. Гладковнинг шу номли романи асосида телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 12.00 Ўзбекистон ССР фольклор ансамблининг концерти. Тошкентдан олиб кўрсатилади. 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Шаҳардагидан ҳам яхшироқ». Илмий-оммабоп фильм (Литва киностудияси). 15.40 «Рус тили». 16.10 Самбо кураши бўйича Европа чемпионати. Болгариядан олиб кўрсатилади. 16.45 «Москва ва москваликлар». 17.15 Шахмат мактаби. Разрядлилар учун. 17.45 «Эртак ҳузурида меҳмонда», «Дюймчахон». Мультфильм. 18.35 «Ёшлар адреслари». ВЛКСМ XIX съездининг делегатлари билан учрашув. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Г. Пономаренко қўшиқлари. Краснодардан олиб кўрсатилади. 20.00 «Польшанинг оғир дамлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Автор — В. Дунаев. 21.30 «Время». 22.05 ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг скрипкачилар ансамбли ҳамда СССР халқ артистлари И. Архипова ва Ю. Гуляев иштирокида концерт. 23.55 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Мен, сен ва мультик». 18.15 «Ҳаёт каби тирик». Илмий-оммабоп программа. 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». Ёшларнинг Халқаро бирдамлик кунига бағишланган кўрсатув. 19.30 «Ахборот». (рус). 19.45 «Шаҳар узра ҳайкаллар». Телефильм. 20.00 «Анъаналар ва замонавийлик». 20.30 «Ахборот». 20.50 Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Озод Ватанимиз ортсин шон-шуҳратинг!». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикаларнинг телевизион фестивали. Литва телевидениесининг программаси. Программа тугагач — Янгиликлар.

ШИША ИДИШЛАРНИ ТОПШИРИНГ!

Ҳар куни Сиз магазиндан кефир ёки қаймоқ, майонез ёки пахта ёғи, минераль сув ёки консерваланган мева ва сабзавот харид қиласиз. Ана шу озуқа маҳсулотларидан бўшаган идишлар гоҳо ошхона токчаларида, шкафларда, балконларда кўплаб тўпланиб қолади. Улар бекорга чанг босиб ётади, баъзида ташлаб ҳам юборилади. Ваҳоланки, саноатимиз бундай бўш шиша идишларга муҳтож!

Озиқ-овқат саноатимизнинг шиша идишларга бўлган асосий эҳтиёжи сиз қайтариб топширган идишлар ҳисобига қондирилади. Уларни магазинлар ва қабул пунктларига топшириш лозим.

Сизлар, албатта **«Пепси-кола»** ичимлигини аллақачонлар хуш кўриб қолгансиз.

У фақат ўзининг оригиналь чиройли ташқи безаги билангина эмас, балки ўзига хос ширин таъми билан тезда эътиборингизни қозонди.

Мусаффолаштирувчи, чанқоқни босуви **«Пепси-кола»** ичимлигини бугунги кунда катталар ҳам, болалар ҳам бирдек севиб қолишган. Унга ҳозир талаб катта.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Агарда Сиз ҳар куни магазинга кириб, ў ердан **«Пепси-кола»**, кефир, қаймоқ, ўсимлик ёғи, лимонад, шампанское, шарбатлар, минераль сув сотиб олиш имкониятига эга бўлай десангиз — бўш шиша идишларни топширинг!

Озиқ-овқат моллари, спиртсиз ичимликлар сотувчи шаҳардаги барча савдо корхоналари ва қабул пунктлари аҳолидан белгиланган нарҳларда чекланмаган миқдорда шиша идишларини қабул қилади.

Шиша идишлар топшириш билан боғлиқ барча масалалар юзасидан қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилинг:

Ленин райпишчеторги — 32-48-65, 99-78-12.
Фрунзе райпишчеторги — 53-51-14, 53-49-35.
Сергели райпишчеторги — 53-86-29, 53-86-29.
Куйбишев райпишчеторги — 33-12-89, 33-92-56.
Октябрь райпишчеторги — 44-38-41, 44-27-49.
С. Раҳимов райпишчеторги — 44-37-62, 44-54-30.
Киров райпишчеторги — 33-08-73, 33-83-61.
Ҳамза райпишчеторги — 62-42-42, 66-19-77.
Чилонзор райпишчеторги — 78-87-23, 78-85-87.
А. Икромов райпишчеторги — 76-76-41, 76-53-08.
Ташлимводторг — 56-57-15, 56-69-82.
«Хизмат-беминнат» савдо фирмаси — 76-66-60, 77-67-30.
«Гастроном» республика конторасн — 33-60-58, 33-03-70.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Куйбишев район соғлиқни сақлаш бўлими ва 7-поликлиника коллективи поликлиника бош врачи М. Ҳ. Иноятовга онаси

Умри ИНОЯТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бўлим бошлиғининг ўринбосари Т. Н. Баҳромовга онаси

Киме БАҲРОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат университети ректорати, партия комитети ва маҳаллий комитети биология-тупроқшунослик факультетининг ходими С. Ҳикматуллаевга онаси

Ойша АБДУРАҲМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат, — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 33-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29.70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

22 АПРЕЛЬ, 1982 й. Р—07179. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691.